

Speidernes hytter og hus i Varna Krets 1945-2021.

Kløfta 2020.

Speiderhytter og hus som forsvant.

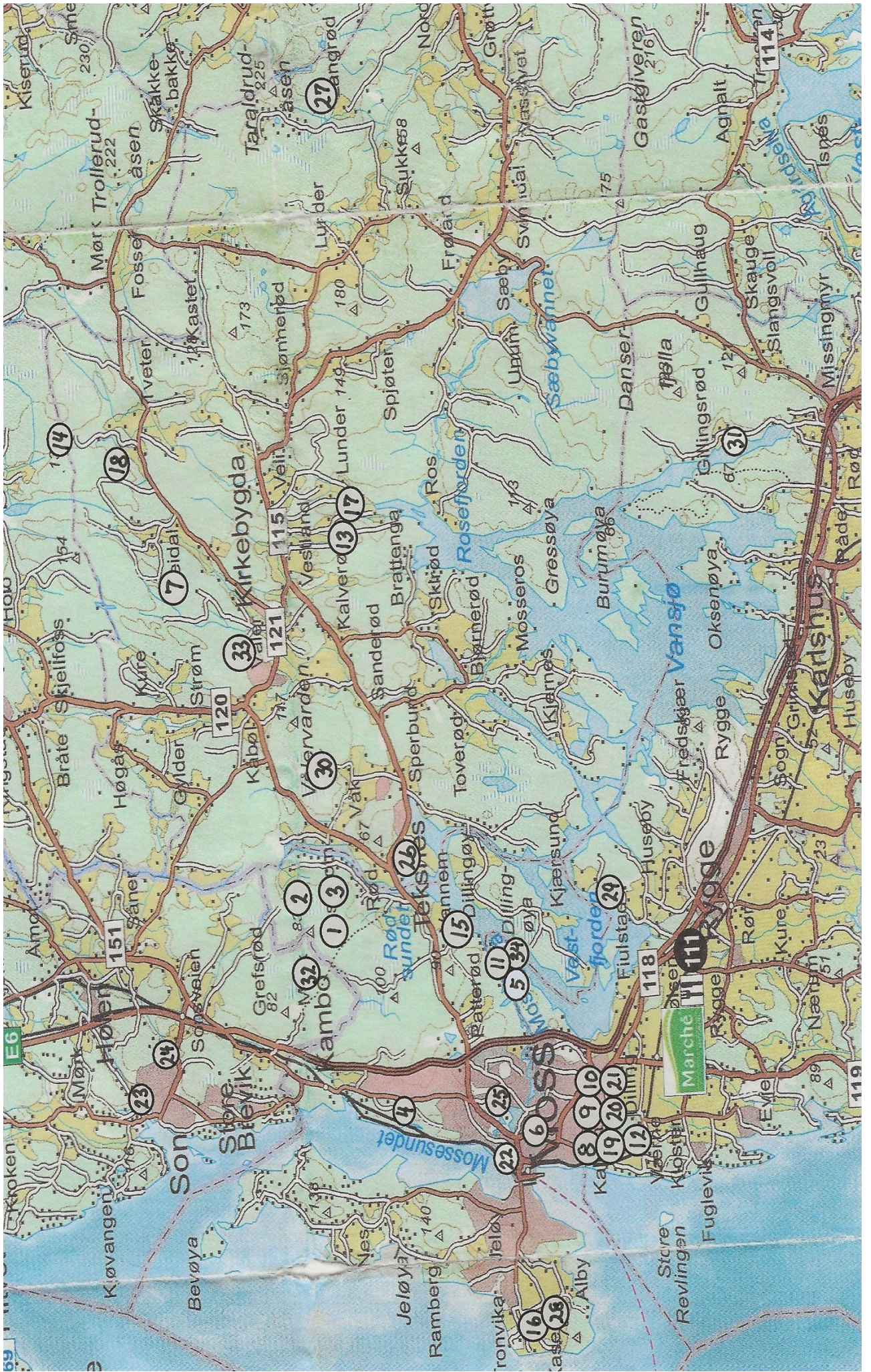
- 1: Brochmannhytta
- 2: Reinskouhytta
- 3: Kløfta
- 4: Grellandhytta
- 5: Gamle Canada
- 6: Speiderbrakkka i Moss
- 7: Daler ved Veidal Østre
- 8: Speiderhuset/hytta på Ekholt
- 9: Collettgården
- 10: Nyland
- 11: Heirebo ved Canada
- 12: Lillebaug

Hytter og hus som ble brukt av speidere.

- 13: Grønnes
- 14: Slåttemyr ved Vestre Tvetter
- 15: Slaåsen
- 16: Snippen
- 17: Navestadhytta
- 18: Bråten ved Veidal
- 19: Speiderpaviljongen
- 20: Ekholt kirke - peisestuen
- 21: Ekholt barnehage
- 22: KFUK. Jeløygata 4.
- 23: Menighetshuset i Son
- 24: Solhøy skole

Hytter og hus som brukes av speidere i dag.

- 25: Speiderhuset i Nesparken
- 26: Rødsåsen
- 27: Svartedal
- 28: Lavoen på Røed på Jeløya.
- 29: Vaskeberget
- 30: Speiderhytta i Kjuksrødskogen
- 31: Speiderly ved Bjørkå - Gillingsrød
- 32: Speiderhytta på Ødemørk
- 33: Kirkebygden grendehus og barnehage
- 34: Nye Canada

Heftet er et forsøk på å samle opplysninger om møtesteder speiderne i Mosseregionen hadde, både før, under og etter krigen. Sjøspeiding er ikke med i oversikten, heller ikke de utallige lokale patruljelokalene.

I 1945 nærmest eksploderte speidervirksomheten, og det var sikkert befriende å ta sekken å dra til skogs uten noen form for restriksjoner. Flere av «gamlegutta» jeg har vært i kontakt med, nevner at skogsturene til mer eller mindre utilgjengelige hytter nok var et forsøk på å kopiere «gutta på skauen».

Starten på denne beretningen om speidernes møtesteder, var en telefon fra rovervenn Vidar Hauge Halvorsen som spurte: *Vet du hvilken gruppe som bygget hytta på høyde 76 nord for Sundamyra ?*

Jeg var ikke en gang klar over at det lå restene etter en speiderhytte her, så dermed var det bare å sette i gang med research. Magne Berggren som var med å bygge Kløfta hadde mange opplysninger om både bygging og bruk. Verner Jensen - utflyttet Mossing har også vært til uvurderlig hjelp i kapittelet om denne hytta. Senere kom naturligvis de mest kjente hyttene i Mossemarka - Brochmannhytta og Reinskauhytta (Røysa). Her har Henry Brinchmann, Per Anstensen og Knut Westby vært verdifulle bidragsyttere.

Jeg trodde at nå var jobben med «Speiderhytter som forsvant ferdig», men flere hadde hørt om prosjektet, og det «drysses inn» nye steder som speiderne i Mosseregionen hadde brukt. Flesteparten er revet og borte, andre er fremdeles i bruk av speidere eller andre, så teksten på prosjektet ble endret til «Speidernes hytter og hus i Varna Krets 1945 - 2020».

Jobben har vært morsom, og det har blitt mange fine skogsturer med leting etter grunnmurer og hyttetomter sammen med gode speidervenner.

I avsnittet om Speiderbrakka i Fridtjof Nansens gate var det noen artige episoder. Jeg spurte mer enn 10 personer som alle var brukere av brakka, om hvor de ulike grupperommene var, og fikk minst 10 ulike svar. Jeg er imidlertid sikker på at resultatet som er presentert er ganske nær fasiten !

Alle var imidlertid enige om at Storsalen lå innerst i gangen, Speiderdepotet var siste rom på høyre side før Storsalen, og ulverommet 1. rom til høyre etter inngangsdøra, men deretter spriket forslagene.

Det hardeste nøtta å knekke har nok vært å finne bilde av speiderhytta på Ekholt ! Heftet er et fellesprosjekt med mange gode speidervenner som bidragsyttere. Venstre side er blank. Skriv gjerne inn dine egne kommentarer og «rettelser» på denne siden.

Opplag: 35 ex (kun til de som har bidratt med info), og speidermuseet i Oslo.

Jeløy januar 2021
Vidar Østbye
vostbye@gmail.com

Speiderhytter og hus som forsvant.

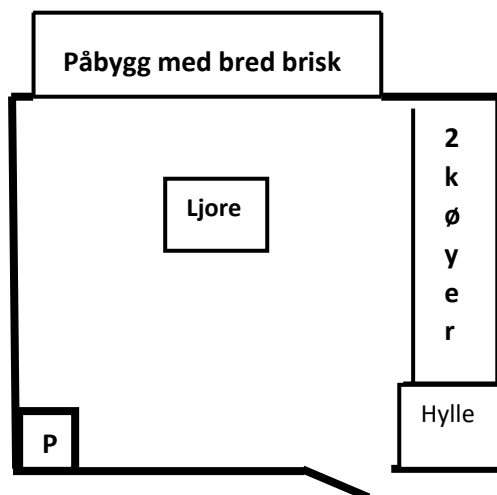
1: Brochmannhytta

Brukt av: Brochmann diskusjonsklubb og 5 Moss etter krigen. Flere speidergrupper etter hvert.

Kilder: Moss byleksikon v/Per Edfeldt, Fredrik Th. Bolin, Henry Brinchmann, Per Anstensen og Knut Westby.

Halvard Tønneson

Hytta var ca 3 x 3,6m innv.

Ruinene etter Brochmannhytta i dag.

Brochmannhytta lå i Mossemarka like ved turløypa fra Brochmandelet til Nordre Dammane (Brochmannløypa). Før 1937 lå hytta et stykke lengre vest, men ble flyttet dit en i dag kan se restene etter den. De som bygde hytta, var med i en diskusjons-klubb med utgangspunkt i ideene til samfunnskritikeren Bertram Dybwad Brochmann (1881-1956) fra Bergen. Brochmann stiftet Samfundspartiet som fikk en repr. på Stortinget i to perioder før 2. verdenskrig. Etter første verdenskrig viet han seg til samfunnsreformatorisk

virksomhet gjennom sin bevegelse for «nyorientering» av samfunnet. Han nektet bla å motta lønn for stortingsvervet. Bertram Dybvad Brochmann fikk 3,5 års dom for landssvik etter krigen, og dette var kanskje årsaken til at diskusjonsklubbene forsvant. Etter krigen ble hytta mye brukt av speiderne i Moss, jfr minner fra Henry Brinchmann.

Hytta var meget enkelt innredet med peis og noen få enkle køyer. Den brant helt eller delvis opp flere ganger, men ble bygget opp igjen hver gang. Dette er årsaken til at det finnes så mange ulike bilder av hytta. På det meste skal 10 gutter ha sovet i den på en gang.

Hytta var nærmest eierløs, og forfalt, og omkring 1960 ble den revet.

Minner fra Brochmannshytta ved Henry Brinchmann

Fra 1945 var Mossemarka en av arenaene for våre speideraktiviteter i 5. Moss - før vi bygde vår egen hytte i Grevlingbukt på Årvoldtangen i Rygge ca 1948. Dette stedet fikk navnet Canada. Navnet skriver seg fra en tur hvor Arvid Aas, som studerte i Canada var med. Da de kom fram til rydningen hvor hytta sto, utbrøt han: Det er jo akkurat som i Canada! Store deler av terrenget i Mosseskauen er i dag sterkt redusert av E-6 og bebyggelse.

På en av våre speiderturer oppdaget vi, litt nord for Skihytta, en skogskoie som viste seg å være restene etter Brochmannhytta. Den var i veldig dårlig stand så Måkepatruljen og andre speidere fra 5.Moss tok hytta i bruk høsten 1946 og rehabiliterte den på beste måte. Hytta var ca 3x3 meter og hadde en fin beliggenhet ved nordenden av en liten myr. En liten bekk på østsiden av hytta var en ganske sikker vannforsyning. Dey var ikke noe vindu i hytta, så lyset kom inn i hytta fra en ljore i taket, og evt åpen dør. Da vi tok hytta i bruk, var den opprinnelige ljoren i taket dekket med glass i rammer og det opprinnelige jordgulvet hadde fått tregulv. I hjørnet en liten peis ca 60x60 cm murt av gråstein og murstein. Den var litt falleferdig og umulig å fyre i pga at røkuttaket så vidt gikk over taket. Til høyre for døra var det to smale trebrisker, og en hylle.

Vi lappet sammen peisen og Trygve Nilsens far, som jobbet på Glassverket fikk laget en rund stålpipeline til oss på over en meters lengde. Den var kon - dvs større diameter på toppen for at det skulle bli bedre trekk. - Og bedre trekk ble det, men noe særlig varme ble det ikke fra den peisen. Vi kjøpte en liten ovn beregnet til å varme strykejern på, som vi plasserte inn i peisen, men det ble ikke noe bedre varme av det.

Hytta var bygget av rundstokk med bark, tak og vegger var utvendig isolert med torv, veggene ca 30 cm tykkelse, taket noe mindre. I mine erindringer sto disse stokkene loddrett innvendig. Hytta brant ned flere ganger men ble bygget opp igjen av ivrige speidere. Dette er kanskje årsaken til at det finnes mange ulike bilder av hytta.

Det var jo liten plass i hytta, var det mer enn to personer måtte de ligge på gulvet. Etter en tid bestemte vi oss for å gjøre noe med det, kappet veggen på nordsida ca 80-90 cm fra gulvet og laget en dobbeltkøye der. Det var umulig å komme lenger ned pga fjell på baksiden. Det var mye arbeide med den køya. Vi måtte jo ha tak over som ble teknet med asfaltpapp. Trygves far skaffet oss forskalingsbord fra Glassverket og alt måtte bæres ferdigkappet på ryggen, i tillegg til overnattingsutstyret, fra Moss via Lauersbakken fram til hyttetomta ved Brochmannsmyra. Køya ble fin den, men særlig godt isolert ble den jo ikke. Vi satte opp en flaggstang utenfor hytta -vi syntes det var gjevt å heise troppens banner når vi var der. Hytta ble brukt av speidere fra andre patruljer og tropper også. Det ble mange helger utover høsten i 1946 og 1947. En gang var vi 10 speidergutter som overnattet - da var det trangt. Dette var før soveposenes tid, så vi brukte doble ulltepper. Om vinteren trakk vi papirsekker utenpå det dobbelte ullteppet. Det var jo ganske trangt, men vi frøs ikke. Vi overnattet der en gang imellom på vinteren også, men vi hadde jo dårlig utstyr.

En nyttårsaften med mye snø og mange kuldegrader fant Trygve og jeg på at vi skulle overnatte. En av våre troppsassistenter- Ivar Riseng som deltok på en fest på skihytta og ville gjerne prøve å overnatte på Brochmannshytta etter festen. Han hadde jo hørt så mye om denne hytta. -Vi ledsaget ham fra skihytta ved midnattstid i svakt måneskinn, men det var et lite problem med at det dogga på brilleglassa så det tok lang tid før vi var framme. Vi hadde litt moro av det! - Det ble en kald nyttårsnatt, men vi kom igjennom det. Dagen kom med tindrende solskinn og gnistrende skiføre og vi var et spesielt minne rikere.

Et annet minne som dukket opp etter en samtale med Vidar Østbye 11.mai 2020: Hytta ble brukt av alle speidergrupper i Moss. Det gjaldt å komme først for å få plass i køyene, men det var en uskrevet regel som var viktig: Kom det speidere som var eldre hadde de førsteretten til køyene. En kveld kom 2 eldre speidere og gjorde krav på å få den beste soveplassen. Det var Rolf Martinsen kalt «Langemartin» og Øystein Tønneson, begge fra 2. Moss og speidere fra før krigen. Ja, ja, det var bare å gi fra seg plassen. Det kom flere speidere etter hvert. Det var den sagnomsuste helgen hvor totalt 10 speidere overnattet på Brochmannhytta. Det var bare harde tregulvet å ligge på. Vi hygget oss med speidersanger og historier som bare speidere kan.

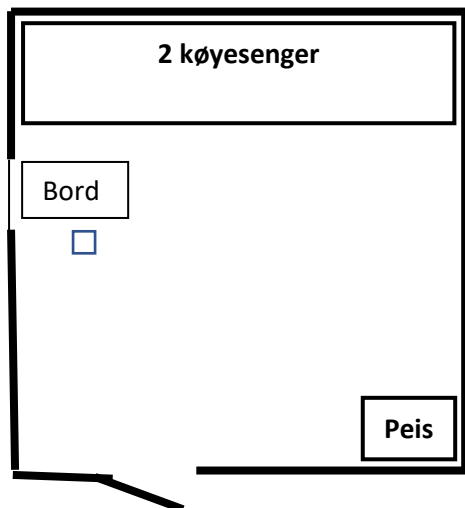

2: Reinskouhytta. (Røysa)

Brukt av: Hytta var et samlingspunkt for speidere og turinteressert ungdom.

Kilder: Øyvind Andreassen, Erik Brynildsrud, Svein Simensen, Henry Brinchmann, Per Anstensen og Knut Westby.

Hytta var ca 2,5 x 2,5 m innv.

Fra v: Georg Karlsen og Per Brynildsrud

Øyvind og Svein forteller:

Hytta ble bygd av bl.a. brødrene Kjell og Trond Reinskou og Erik Brynildsrud like før krigen. Det sies at Trond ofte var primus motor i byggefasen. Hytta lå i Mossemarka ved et stikryss ved Dammane nord, og ble et samlingspunkt for speidere og annen friluftinteressert ungdom i og rundt Moss.

Stedet kalles i dag Røysa. Navnet kommer visstnok av at stein fra ildstedet og pipe ble lagt i en røys etter hytte ble revet (falt sammen) noen år etter krigen. Det er i denne røysa som veiskiltet står i dag.

Reinskouhytta lå ca 8 - 900 m i luftlinje nordøst for Brochmannshytta.

Det var en enkel lita hytte ca 2,5 x 2,5 m med vegger av tynne, loddrette stokker med enkel isolasjon og en liten peis/ildsted i hjørnet eller på den vegg som døra var. Terrenget rundt var mye flate fjellrabber. Inne i hytta var det var en køyeseng på motsatt side av døra, og et lite bord foran vinduet.

Reinskouhytta var nok et kjølig sted å overnatte på vinterstid, noe som kan bekreftes med istappene på bildet over.

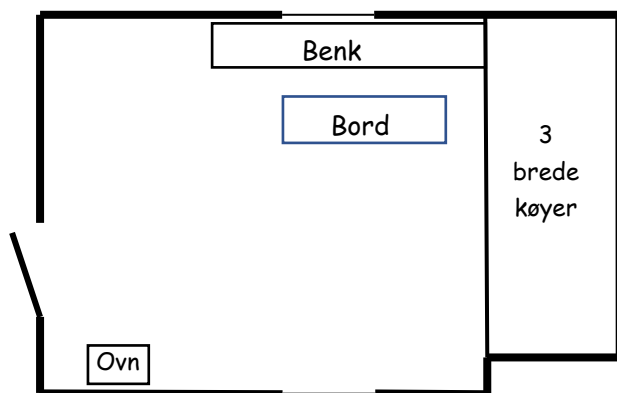

3: Kløfta.

Brukt av: Tiur 3. Moss og etter hvert 1. Rygge

Kilde: Verner Jenssen, Magne Berggren og Vivi Heine-Hansen

Hytta var ca 3,75 x 2,75m innv.

Kløfta 2020

Denne hytta kan en i dag (mai 2020) se restene av på høyde 76 i Mossemarka, nordvest for Sundamyra i Lødengfjorden. Taket har kollapset, og det er vel ikke mange år før hytta er helt borte.

Ildsjeler i byggingen var Verner Jenssen som patruljefører, Magne Berggren, Knut Been Hansen, Tor Laustad, Helge Vatnedal, Hans E. Ludvigsen og Rolf Wiggen med flere. Meget sentrale aktører i byggingen var nok også snekkermester og speiderfar Trygve Jenssen og speiderfar Helge Bakke, far til Tor Bakke i Ørnepatruljen i 3. Moss.

Magne B. forteller:

Navnet Kløfta ga seg selv, da hytta ble plassert i en trang kløft.

Byggegjengen måtte ha vært ganske slanke, da det ikke er mye klaring mellom fjellveggen og hytteveggen. Midt i den tiltenkte byggeplassen lå det en stor stein. Det ble laget et kjempebål over steinen av rester etter skogshogst i området. Da bålet var brent ned, hentet gutta vann i myra på nedsiden av hytta, og slo dette på steinen så den sprakk. I løpet av noen helger var den store steinen knust til pukk, og dette ble godt fundament for hyttegulvet. I 1958 loggførte jeg 52 overnattingsdøgn her. Speiderne var på hytta deler av juleferien det første året, og hele påske og pinseferien.

Verner J. forteller:

At hytte ble bygget i kløfta i Sunda skauen er tilfeldig. I utgangspunktet bestemt vi i Tiurpatruljen 3. Moss å bygge en patruljehytte. Vi hadde mange overnattings turer, særlig ved høyde 91 v/Gashus gård. Vi spurte eieren der om å få bygge en hytte ved myra på østsiden av høyde 91, og det fikk vi.

Prosjektet ble igangsatt, men bonden synes at dette ble så flott at han ville ha den til sine egne barn. Prosjektet ble avsluttet der, men hytta ble ikke stående, den ble vippet utfor en stor skrent og knust.

Så tok vi kontakt med eieren av Sunda gård i 1957, og fikk ja til hyttebygging. Byggematerialene var fra store glasskasser som vi fikk av glassmester Hansen i Storgata tvers over Tivoli kino. Kassene ble fraktet hjem til meg i Ole O Liansgate 31 hvor de ble slått fra hverandre og spiker ble fjernet.

Dette ble patruljemøtene i flere uker.

Materialene ble fraktet med lastebilen til faren til Knut Been Hansen opp til Sunda gård, og derfra båret opp til Kløfta.

Innvendig panel fikk vi av Onstad trelast på Krapfoss, vinduer, dør og Icopalpapp til utvendig tak ble sponset av min farfar Karl Jenssens snekkerverksted på Bellevue.

Veggene nede i Kløfta ble også utvendig kledd med grå Icopalpapp slik at hytta ikke var synlig på avstand.

På en av sykkelturene opp fant vi et stort lass med drenerør som hadde falt av en lastebil i Vålerveien midt i den svingen hvor stien til høyde 91 startet.

Vi fikk lånt en sykkelhenger av viserguttkontoret SØRS, og dro dette opp til Sunda gård og bar rørene opp til Kløfta.

Hyttetomta ble drenert med de glaserte drenerørene.

I 1958 ble patruljehytta overrakt 3. Moss tropp.

Da gutta var skeptiske for at uvedkommende skulle bruke hytta og ramponere denne, brukte de ulike stier for å komme til hytta for å holde den mest mulig skjult.

Inne i hytta var det 3 brede køyesenger over hverandre hvor det kunne være plass til 6 speidere.

Vivi forteller:

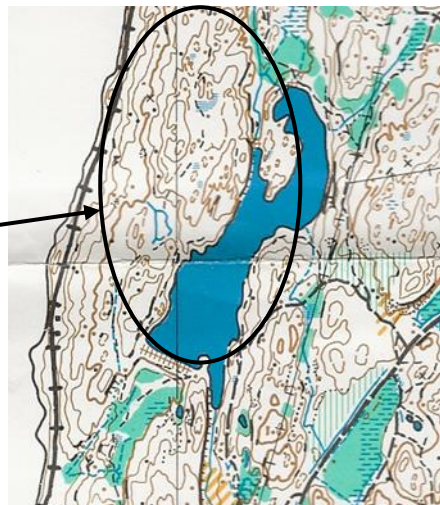
Kløfta ble mye brukt av patruljer i 1. Rygge, roverlaget til 1. Rygge/Rygge I, og patruljer i Ekholt helt mot slutten av 1980/90-tallet. Jeg var selv med på en tur dit sammen med roverlaget.

4: Grellandhytta ved Mollbekktjernet.

Brukt av: 3. Moss

Kilder: Knut Werner Eriksen, Odd Ragnar Berg og boka om Kambo og Mosseskogen.

Hytta skal ha ligget på åsen mellom tjernet og Sundet. Det ligger muligens restene etter en ovn igjen på hytte-tomta. Tomta er pt ikke funnet.

Hytta ble bygget like før eller under krigen av Grelland, en speider i 3. Moss speidergruppe. Odd Ragnar Berg forteller at hytta ble brukt som turmål, og diskusjonene i hytta dreide seg ofte om friluftsliv.

Dette var et spennende sted å dra til under 2. verdenskrig, da speiderne ofte fant patronhylser inne i hytta.

Noen av speiderne som brukte hytta i tillegg til Odd Ragnar Berg var Gustav Hegge, Jan Erik Wilhelmsen og Jan Erik Utberg.

Hytta sto på åsen vest for Mollbekktjernet, og det sies at en kan i dag finne en gammel ovn der hytta sto. Pt ikke funnet.

Historien forteller også at da en far fikk høre at hans datter hadde overnattet i hytta sammen med en kjæreste ble så forbannet at han dro inn og rev hele hytta.

Men historien slutter ikke her !

Da noen speidere forsøkte å bygge opp hytta igjen på slutten av 1950 tallet, tok gutta fra Mosseskogen affære, og rev hytta ned igjen. De ville ikke ha noen «fremmedfolk» i sin skog.

5: Gamle Canada.

Brukt av: 5. Moss

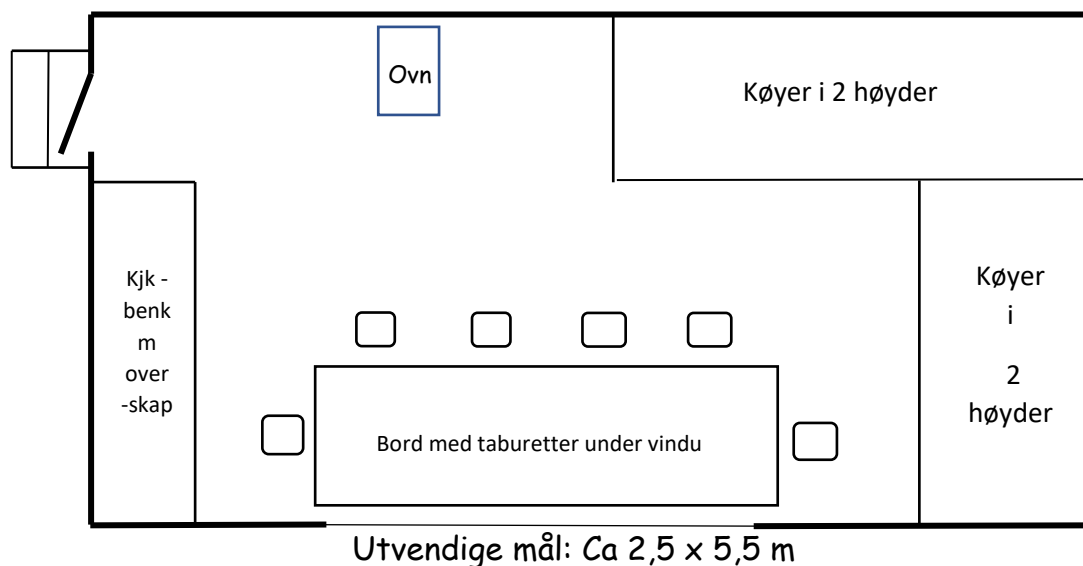
Kilder: Erik Fundingsrud, Henry Brinchmann, Ellen og Per Anstensen.

Østre Otterstad i Rygge med vaktbrakkene

Gamle Canada 1965

Gml Canada var opprinnelig en av to vaktbrakker som sto på Otterstad Østre i Rygge.

Militærhistoriker Erik Fundingsrud forteller:

Gml Canada var opprinnelig en av to vaktbrakker som sto på Otterstad Østre i Rygge. Mannskapene betjente 2 cm Flak kanoner til forsvar av «Feltflugplatz Rygge», eller Lillerygge som den ble hetende etter krigen.

8,8 cm halvatteriet som på papiret var planlagt oppsatt på Otterstad Østre i 1943 - 44 kom ikke til utførelse da mannskaper og skyts ikke ble frigjort fra andre oppsetninger. Luftvernet på Otterstad Østre var styrt lokalt, men hadde sitt overordnede kommando-senter i Moss (ukjent sted), og hovedforlegning på Melløs. Litt avhengig av type luftvernkanoner, kunne det være 12 - 14 mann

forlagt på Otterstad, og det kan ha vært 8 køyer i hver brakke. Alle hadde ikke køyeplass samtidig, da noen til stadighet var på vakt.

Brakkene kan også ha blitt anvendt av 7,5 cm feltartilleribatteri som skulle settes opp på Otterstad i beredskapssituasjoner. Vi vet at dette batteriet både øvde, og drev skarpskyting fra Otterstad. Vaktbrakkene kan også ha blitt anvendt av 7,5 cm feltartilleribatteriet (3 kanoner) som skulle settes opp på Otterstad Østre i beredskapssituasjoner. Vi vet at dette batteriet både øvde og drev skarpskyting fra Otterstad, og Hans Kristian Otterstad nevnte også dette før sin død.

Etter krigen, var Erling, faren til Adolf Uppsahl, (rover i 5. Moss roverlag), fylkesarbeidssjef i Østfold, og han hadde bla ansvaret for å avhende krigsmateriell. Slik havnet altså vaktbrakka fra Otterstad Østre i 5. Moss` eie. Haukepatruljen med Håkon og Knut Westby i spissen kjøpte en av de to vaktbrakkene for kr 25.

Brakka besto av lemmer, så den var ganske enkel å demontere og flytte. Den ble først flyttet til Solveien 26, hvor Håkon og Knut Westby bodde, og fungerte en tid som patruljelokale for Haukepatruljen.

Den ble i 1948 flyttet til Årvoldtangen og ble 5. Moss speidergruppes første speiderhytte. Byggesøknaden ble godkjent i Rygge kommunestyre 7. november 1947. På vinteren ble materialene fraktet på isen, og våren 1948 med båt. Været kunne være skiftende, og i sterk vind gikk en båtlast under.

Mesteparten ble plukket opp igjen, og hytte ble det.

Køyene som tyskerne brukte i det som senere ble speiderbrakka i Fridtjof Nansens gate, ble igjen brukt til køyer på Canada.

Hytta ble innviet 19. desember 1949. Det påstås fra sikkert hold at det har overnattet 17 speidere inne på Canada selv om det bare var 4 køyer.

Brakka var opprinnelig ganske lav, så da den ble satt opp igjen i Grevlingbukta som speiderhytte, ble den hevet ca 30 - 40 cm. I mønet ble masta fra seilbåten Resolutt, en av 5. Moss speidergruppes mange seilbåter, montert.

Denne masta kan en i dag se i mønet i stua på nye Canada.

Resten av Canadas historie kan en lese i 5. Moss roverlag gjennom 70 år.

Canadaminner ved Vidar Østbye.

Det var spennende å komme til Canada som ung, fersk speider. Jeg hadde hørt mye om hytta, og det var historier av alle slag !

En gang ba min patruljefører og fetter Ørnulf Østbye å ta med reiseradioen min, en Radionette Kurèr med et batteri som nesten var på størrelse med et lite bilbatteri. Det ble en tung sekk for en ung speider, men vi kunne jo ikke gå glipp av Radio Lux !

Etter at vi på kvelden hadde spist og kost oss i hytta en stund, gikk vi ned på odden i Grevlingbukt, og hørte på «Smash Hits» fra Radio Luxemburg til sola sto opp. Jeg husker ennå godt sluttreplikken til programlederen: «That`s it, and that`s all, from yours sincerely Tony Hall.» Jeg var ganske trøtt da jeg kom hjem, og mor spurte om vi ikke hadde sovet noe, noe jeg svarte bekreftende på.

Canada ble et kjærte turmål, og det var ikke sjelden at peff Ørnulf ringte etter å ha vært på 21 forestillingen på Parkteatret, truffet noen speiderkamerater, og lurte på om jeg hadde lyst til å være med på tur til Canada. Som regel hadde jeg lagt meg, men sekken ble pakket, og sykkelene funnet fram. Helgerødgata og Fjordveien ble tilbakelagt på rekordtid, og på Høyda sto Ørnulf Østbye, Knut Lie Hansen, Tore Strømme og Dag Rosendal og ventet.

Vi hadde ulike veier til Storebaug fra Høyda. Noen ganger gjennom Hallaas gartneri (sønnen het Nils og var speider) via Årvoll gård, andre ganger via Lillebaug. Det var førstemann i sykkelgjengen som bestemte
Vi var ofte framme ved hytta ved midnatt.

Det var viktig å herde (skremme) de yngste patruljemedlemmene da de var med på tur til Canada første gang. Om vinteren kom vi ofte fram til hytta etter det var mørkt, og så kom spørsmålet om hvem som hadde nøkkelen til hyttelåsen. Ingen hadde naturligvis den, og det var like moro hver gang å se ansiktsuttrykkene til de yngste da vi sa at: Ok, vi får vi ligge ute i snøen. «Noen» fant naturligvis hyttenøkkelen i lomma etter en stund. Andre ganger vi ikke hadde nøkkel, ble hengslene til vinduet skrudd av, og vi krabbet inn den veien. Det var ganske pinlig da vår troppsleder en gang kom til hytta en tidlig formiddag, banket på og ba oss å åpne. Hengelåsen hang jo låst på utsiden av døra, og vi fikk berettiget kjeft.

Gode minner er vårsamlingene på Canada hvor hele familien møtte opp.

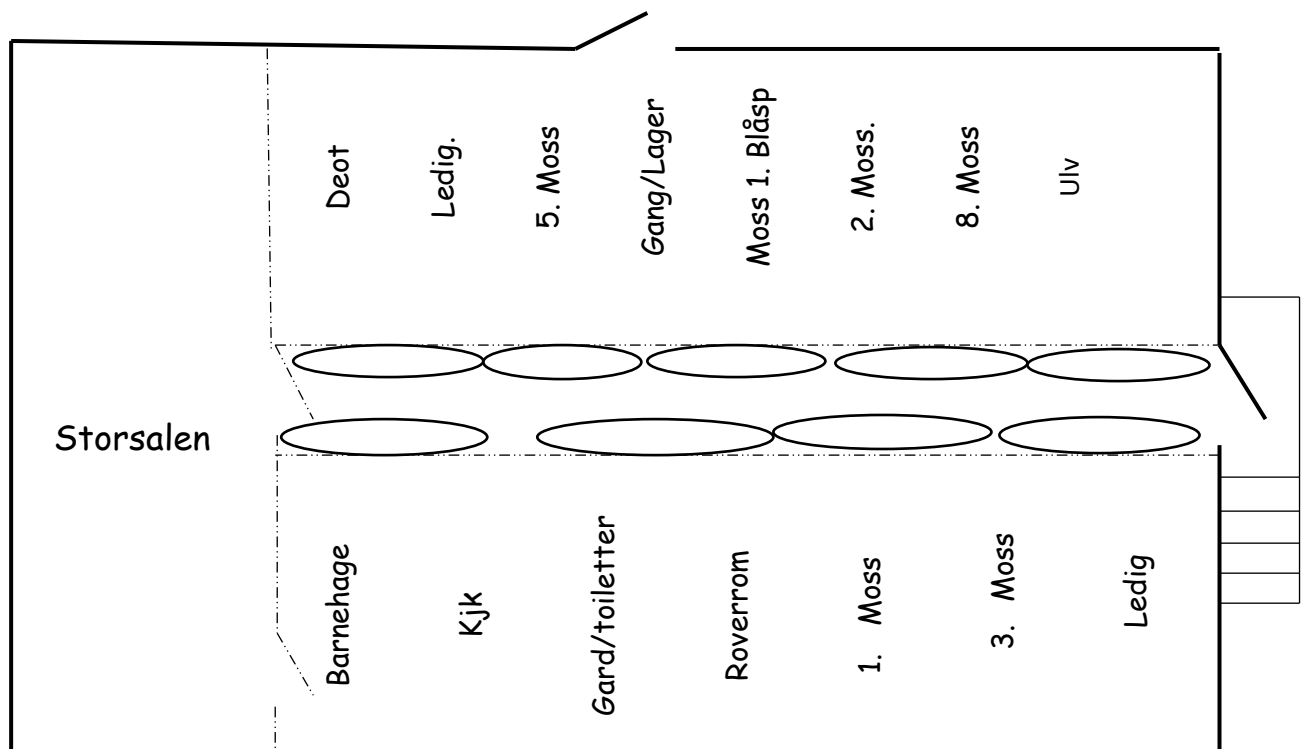
Patruljene hadde på forhånd reparert broene på stien fra Storebaug til Canada og demonstrert godt pionerarbeid.

Det kunne være 50 - 60 personer i alle aldre til stede, og vi viste stolte fram hva vi hadde lært i løpet av vinteren. Patruljene lå som regel skjult i skogbrynet når foreldrene kom, og etter at ledelsen hadde ropt stammehylet, stormet vi fram. Spørsmålet fra troppslederen var da: «Hva bringer dere fra de store skoger ?» Joda - vi hadde musespiste kongler og rådyrlort pent presentert på et moseflak å vise fram, og mer eller mindre kunstneriske utførte kreasjoner av naturmaterialer.

6: Speiderbrakka i Fridtjof Nansens gate.

Brukt av: Varna krets, Moss Husmorforrenings barnehage og Moss Yrkeskole

Kilde: Fredrik Bolin, Finn Saugestad

Inndeling etter beste evne og mange innspill (fra bla PA-KW-FS-T&SS-HS-Ø&HA-EP-PA og flere)

I 1946 begynte Moss avdeling av speiderguttforbund å sette i stand den gamle tyskerbrakkka i Fridtjof Nansens gate til speiderhus. Først ble all innmat kastet ut, og nye delevegger satt opp. Hver tropp fikk tildelt rom, og på dugnad ble disse individuelt innredet til troppshuler.

I løpet av 1947 var alle rommene klare til bruk, og speiderbrakkka ble mye brukt fram til 1970 da nytt speiderhus i Nesparken sto klart. I gangen, hang det i taket kanoer i to rekker. Noen av kanoene ble hyppig brukt, andre mer sjeldent. Flere kanoer lå også ved det gamle vannverket i Abels gate 22.

Alf Kristiansen 8. Moss styrte Speiderdepotet som holdt til i det siste rommet til høyre i gangen. Her solgte han speidereffekter og speiderlitteratur. Brakka var nok kald, for vinterstid hadde han bestandig beksømstøvler og tykke strømper på beina., men korrekt speiderdrakt ellers. Alf var bestandig blid, og styrte depotet i 28 år.

Da speidervirksomheten flyttet til nytt speiderhus i Nesparken, overtok Tor Erling Olsen denne jobben, og hadde den i 26 år til speiderdepotet ble digitalisert, og speiderne kjøpte produktene på internett.

Konklusjon: Varna krets har hatt to svært stabile speiderdepotbestyrere ! Patruljerommene var nok også ganske kalde, for oppgaven til førstemann på patruljemøtene var å fyre opp i den lille vedovnen som sto på hvert patruljerom.

Brakka var nok etter hvert «ganske sliten», og det gikk en del tid til reparasjoner. Jeg husker at etter vi hadde murt opp brannmur bak ovnen på roverrommet, var gulvet sunket 10 cm da vi kom tilbake neste dag. Da ble jobb under speiderbrakkka med å få jekket gulvet på plass igjen.

Men Speiderbrakkka ble ikke bare brukt til møtevirksomhet. I lagergangen mot vest ble det bygget trekanoer etter Hans E. Hoells tegninger.

Den poulære vaktmesteren på Moss Pikeskole, Harry Vågmo, var en tur innom speiderhuset hver kveld for å sjekke at alt var i orden. «Husk på å låse og slokke når dere går a guttær - nå går jeg og ser på Perry Mason» (detektivserie på tv) var en standardkommentar før han gikk videre på sin inspeksjonsrunde. Før speiderhuset i Nesparken ble bygget, var det flere artikler i byens aviser med overskrift: *Speiderhuset er dårlig vedlikeholt ! Nå faller snart taket ned i hodet på speiderne*, og det var nok på sin plass at det tidlig på 1960 tallet ble etablert et interimstyre som skulle undersøke mulighetene for nytt speiderhus. (mer om dette under Speiderhuset i Nesparken).

Pararellt med aktiviteter på speiderhuset i Fridtjof Nansens gate startet 5. Moss gruppe med sjøspeiding i 1950.

Båtene var: Resolutt - Granada - Erik - Slør - Terna - Taifun og snekke i Vansjø. Mer om dette i beretningen 5. Moss roverlag gjennom 70 år.

Daler 1955

7: Daler ved Veidal Østre.

Brukt av: 1. Moss.

Kilde: Vidar Østbye

Einar Myrdahl var initiativtager til dette stedet på 1970 tallet. Han hadde vært på reparasjon av tv anlegg på Veidal Østre, og fått rede på at Daler sto tomt.

På småbruket Daler, sto det et lite våningshus i 2 etasjer og en låve.

Både speidere i 1. Moss og andre speidere fra Mosseregionen brukte stedet mye da det lå veldig fint til for både dags- og overnattingsturer. Låven var et yndet overnattingssted da den var ulåst. Der var det mye gammelt høy som var godt å ligge i, men mye mus. Det var viktig å snøre soveposen godt igjen ellers fikk du besøk.

Einar Myrdal som var en veldig interessert PR radioentusiast, hadde rigget til en stor antenne med forsterkeranlegg på Daler. Lederne kunne på lang avstand holde kontakt med patruljer som var på vei til Daler med Walkie Talkie.

Alle de aktive gruppene i Varna krets hadde Walkie Talkier, og det var til stadighet noen som pratet med hverandre. Det var et åpent nett, så det var nok mange som bare lyttet. Anlegget på Daler hadde rekkevidde på 1,5 til 2 mil, og speiderkanalen var «snudd 6».

Daler er i dag revet.

Ekholt skole i blått

8: Speiderhytta på Ekholt

1. Rygge.

Kilde: Trond Magne Reiersen

Trond forteller:

«Speiderhytta» var navnet.

For å unngå forveksling med andre speiderhytter la vi noen ganger til «på Ekholt».

Hyttetomta lå vest for fotballbanene på Ekholt, og rett syd for Nordskogveien, ca 25 m

fra Carlbergveien og på Carlberg gårds grunn.

Den ble bygget i ca 1958 av speiderforeldre i 1. Rygge, og leieavtalen for tomta utløp i 1978, og huset ble så revet pga mangel på ledere og dalende aktivitet. Hytta var bygget i vinkel, var på 60 - 70 m², og kunne romme 30 - 40 speidere.

Alle patruljemøter i Bever, Oter, Jerv og Mår ble avviklet på hytta.

Før hytta ble reist var det patruljemøter i hjemmene.

Kåre Nordlie var troppsleder fra starten av og hadde med seg 2 lærere fra Ekholt Skole, Halvard Brynjulfsrud og Leif Sæthrum.

Flere av foreldrene sørget for at hytta ble oppført. Noen var svært nyttige håndverkere som Ole Sandholtet (murer), Karl Ludvig (Johansen) Spange (arbeidsformann) og Fredrik Olsen (møbelsnekker). I tillegg var bl.a. Leiv Helly-Hansen og Halvor Carl Reiersen aktive.

Huset var åpent innvendig med låsbare sittebenker langs veggene hvor tropps- og patruljeutstyr ble oppbevart.

Stedet fungerte godt som møtelokale for patruljemøter og troppssamlinger i 1. Rygge.

1. Rygge Roverlag ble startet ca 1961 og ledet av gartner Lars Larsen.

Fra starten av ble møtene holdt hjemme hos Lars. I en periode fra ca 1963 - 65 ble «bryggerhuset» i gartneriet til H.C. Reiersen benyttet som møtelokale.

Det har ikke vært mulig å finne et bilde av speiderhytta ved Ekholt skole. I gamle Rygge kommune arkiver finner en ikke spor av hytta.

Utallige speidere og rovere som var aktive på 1960 og 1970 tallet er kontaktet, men ingen har bilder.

Flere årganger av Moss Avis er også sjekket.

Det er ingen synlige spor etter bygningen i dag !

1960

9: Collettgården

Brukt av 1. Rygge

Kilde: Magne Berggren

Magne forteller:

Etter 1975 holdt speidergutta i 1. Rygge til i Collettgården - Varnaveien 39 og 41 - (senere Televerket, og nå Masvo). Dette var opprinnelig et hus som Noblikk brukte bla til lager og hybelhus for ansatte.

Huset ble ikke godt ivaretatt av beboerne, det ble snart ubeboelig, og var planlagt revet. Speiderne hadde møtelokaler i Collettgården i ca 2 år. Da planer for riving kom, lurte de en stund på å bruke de beste materialene og bygge et nytt og bedre speiderhus. De eldste speiderne og roverne satte seg ned og diskuterte veien videre framover.

Konklusjonen var at de var mer interessert i å drive speiding enn å være byggmestre. Planene om nytt hus ble derfor skrinlagt, og de flyttet videre.

10: Nyland gård.

1965

2021 samme sted.

Varnaveien 28.

Brukt av: Rygge 1 og 1. Rygge

Kilde: Berit Thorvaldsen og Bjørn Otto Hansen

Speiderpikene hadde møtelokale i våningshuset på gården, og var her fra 1975 til 1982.

Gården er borte, og der hvor husene en gang sto, ligger det i dag en bensinstasjon på den store parkeringsplassen foran Varnaveien 30.

Bjørn Odd forteller - som siste eier av gården Nyland:

Denne eiendommen har vært i familiens eie siden 1911 da min morfar kjøpte den og den var da på ca 22 mål. Hovedhuset som ble bygget av BBs hulroms betongblokker var ferdig i 1915 (sto i gavlen) samtidig med fjøs/stall (det grønne bygget). Vann ble lagt inn i våningshuset 1953, men utedoen i vestenden av det grønne uthuset var i bruk til huset ble revet.

Vi solgte den delen av eiendommen i 1968 til Spigerverket som den gangen eide både Trio Ving og Noblikk. Våningshuset ble så langt jeg vet benyttet av ansatte fra eierbedriftene noen år.

Berit Thorvaldsen forteller om speidervirksomheten på Nyland:

Dette var et gammelt hus, men godt å herje i for oss selv.

Stor gammel eplehave med trær til og ha klatretau i. God plass til aktiviteter ute og lett ankomst med bil.

Inne ble det dugnad av foreldre. Rørlegger pappaen ordnet med vann.

Det var en liten gang så ett stort rom og ett lite kjøkken nede.

Oppe var det 3 små patruljerom.

Telt og store ting ble oppbevart hos Ragnar og Irene i Vesleveien 3 Der var det musefritt.

I 1982 flyttet vi til Ekholt Kirke og brukte peisestua i kjelleren

Så flyttet troppen til Pavliongen på Ekholt Barneskole. (speiderpappa Bjarne Pedersen)

Her ble det dugnad igjen.

To rom innerst i gangen ble patruljerom, og tillfluksrommet ble brukt til fellesmøter.

En patrulje hadde speidermøter hos B. Pedersen i kjelleren. En patrulje hadde møter på stabburet på Evje. Den samme patruljen (Tjeld) hadde møter på bedehuset Betel i Larkollen. Brukte rom i annen etasje. I første etasje var det kar til voksendåp

Det var en fin tid !

*Fra v: Tore Strømme, Ørnulf Østbye, Knut Lie Hansen.
foran Dag Rosendal*

11: Heirebo i Grevlingbukt.

Brukt av Heirepatruljen i

5. Moss

Kilde: Vidar Østbye

Vidar forteller:

Som en kuriositet bør kanskje også Heirebo nevnes, selv om den fikk en levetid på bare ca 2 mnd.

Da nye Canada ble bygget, ble det litt for fristende for aktive speidere i

Heirepatruljen med Ørnulf Østbye, Knut Lie Hansen, Dag Rosendal og Tore Strømme i spissen å bygge egen hytte. Materialer fra byggingen av nye Canada ble «lånt» fra byggeplassen, og noe båret på ryggen fra Storebaug gård.

I 1959/60 sto en liten hytte ferdig i skråningen nord for den nye Canada.

Som det går fram av bildet sto hytta i skrått terreng, og det var derfor naturlig for byggmesterne at adkomsten til hytta var en lem i gulvet.

Hytta var ca 2,20 x 3 m, og var enkelt innredet med 2 køyesenger for patruljefører og assistent, og gulvplass for oss litt lengre ned på rangstigen. (se bilde under)

Jeg kan ikke huske at vi hadde ovn i hytta, og eneste luksus var vinduet mot syd. Taket var tett, og i løpet av hyttas korte levetid hadde vi mange overnattinger her, og det var veldig stas med «egen» hytte.

Da lederne i 5. Moss oppdaget hytta, ble den forlangt fjernet, og den led den samme triste skjebne som den første hytta til 3. Moss ved Gashus.

Fundamentet til gulvet ble saget over, hytta gikk kast i kast nedover skråningen og løste seg opp i enkelte faktorer. Restene ble til peisved i nye Canada.

Ca 1980

12. Lille Baug på Feste

Brukt av 1. Rygge

Kilde: Magne Berggren og Kari Grytdal.

Stedet har sin gode historie ! Statsminister Georg Sibberns franske kammertjener Louis Ernest Gnima bodde her sammen med sin sykelige kone og lille familie. Han hadde kommet i Excellensens tjeneste som

18 åring, og hadde fulgt med Sibbern fra Stockholm til Norge.

Fra 1886 bodde han på husmannsplassen, og måtte tilbakelegge strekningen mellom husmannsplassen og Verne Kloster flere ganger om dagen. Han skulle jo stå til tjeneste ved herrens morgentoilett, lunch, middag og kveldsstell.

Kari og Magne forteller:

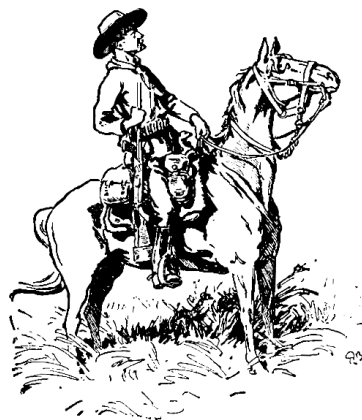
Lillebaug var en husmannsplass som lå under Carlberg gård, og hadde både grisehus og stall i tillegg til våningshuset.

Deler av huset ble brukt av speiderne noen få år fra midten av 1970 tallet fram til 1979. Stedet manglet bla toalett og var ganske slitt før speiderne tok det i bruk.

Lillebaug var ikke godt egnet som møtested for speidere. Det lå «langt fra folk», og brukerne måtte bla gå gjennom skogen på den mørke årstiden - noe som mange syntes var skummelt.

Veien som speiderne brukte gikk enten fra Dyreveien, (hvor nr 175 - 177 og 179 i dag ligger) i bro over jernbanen, eller gjennom lunden og til gården.

Lillebaug ble «kontrollert» brent ned i 1983 - ca 4 år etter speiderne «flyttet» fra stedet etter at «uønskede elementer» hadde tatt huset i bruk.

Hytter og hus som ble brukt av speidere.

Grønnes 1959

Grønnes 2020

13: Grønnes

Brukt av: 2. Moss

Kilde: Kristian Navestad, Øyvind Andreasen, Karl Mindrebøe.

Øyvind forteller:

Jeg mener vi disponerte denne på slutten av 70 tallet til start på 80 tallet. Jeg var ikke mange gangene der. Husker jeg hadde som roverleder en opptagelse der og at Arne Jensen var en av de som ble opptatt. Vi gjorde også noe vedlikehold på låven som jeg kan huske, og brukte bil som transportmiddel. Jeg er usikker på hvor mange sengeplasser det var, men mener det var ganske mange. Mener å huske at første rom på venstre side var tillaget med køyer. Våningshuset er i 2020 i dårlig forfatning, og tåler nok ikke mange år til med tung snølast.

Karl Mindrebøe forteller om Grønnes:

På 1950 tallet gikk jeg i samme klasse som Ivar Guttulsrød som bodde på Grønnes. Ivar ble kalt for Vålerkjempen, noe han selv ikke satte noe videre pris på. Han var storvokst, veldig sterk og heldigvis godmodig. Det var vanlig på denne tiden at læreren ristet elevene godt både opp og ned og fram og tilbake når han skulle understreke sine argumenter. Ivar satt like urørlig. Det var bare læreren som ristet, ikke Ivar. Heldigvis var læreren ikke langsint, og det hele løste seg raskt opp i latter fra begge to.

Øyvind forteller om sjøspeiding i 2. Moss:

2. Moss roverlag var sjøspeidere på slutten av 1970 tallet, og derfor var vi derfor mer ute med båten vår Brønnes, en 45 fot fiskeskøyte med en 35 hk glødehodemotor, enn på tur til Grønnes. Vi hadde noen fine turer bla var vi nedover Sørlandskysten. Et annet år nedover Svenskekysten. Båten ble også brukt ned til Nyhedeby leieren i Danmark, men jeg var ikke med den da.

Slåttemyr 2020

14: Slåttemyr ved Vestre Tveter.

Brukt av: 3. Moss og av Våler kommune.

Kilde: Einar Pedersen, Våler, Øyvind Andreassen, Olav Dalåsen

Moss brukte stedet før 1960, og kun sporadisk etter dette. Våler kommune kjøpte eiendommen i 1960, og etter denne tid mye brukt både som dagsturmål og overnatting for skolene i Våler kommune.

Stedet ligger idyllisk til, er et flott turmål og er godt vedlikeholdt av Våler kommune.

Slaåsen 2020

15: Slaåsen ved Vanem.

Brukt av 1. og 2. Moss

Kilde: Anders og Knut Vanem, Øyvind Andreassen. Moss historielag.

Første del av navnet - Sla - kan vel henspille på en bakkehelling. Stedet ligger i en bakke ned mot Vansjø. Slaåsen var en husmannsplass under

Vanem gård og som er registrert under folketellingen i år 1900. Knut V husker at det bodde gårdsfolk på Slaåsen, som hadde fulgt med da hans far som ungdom flyttet fra Tørfest i Vestby til Vanem tidlig på 1900 tallet. Speiderne fikk på 1950 tallet i stand en avtale med grunneieren om lån/leie av hytte på Slaåsen. Leieavtalen var å være med på å plante granplanter etter hogst på Vanems eiendom i Mossemarka. Hytta lå fint til som overnattingssted for både kanopadlere og syklistere ved innløpet til Mosseelva. Stedet er et yndet friluftsmål for eierne på Vanem gård, og er i dag godt vedlikeholdt av grunneier Jørgen Vanem.

Snippen 2004

16: Snippen

Brukt av: 1. Jeløy

Kilde: Tor Erling Olsen og Peik Næsje.

Tor Erling og Peik forteller:

1 Jeløy speidergruppe ble restartet tidlig på 1970 tallet, og i 1975 fikk speidergruppen låne Snippen av grunneier på Grønnli fru Rosenberg. Etter Mamen kjøpte Grønnli betalte 1. Jeløy en liten årsleie. I første etasje var det et lite kjøkken, gang,

lagerrom og 2 små stuer. Vegg mellom stuene ble fjernet med motorsag, slik at de fikk et større møterom. Det ble også montert en utvendig trapp til 2. etasje hvor patruljene hadde møterom.

Gruppen hadde 18 ulvunger og 40 speidere på 1970 tallet.

Etter hvert vokste gruppen, og Snippen ble fylt med aktiviteter hele uken.

Tidlig på 1990 tallet hadde gruppen 3 flokker og tropp med 8 patruljer. Da var det alltid liv og røre, seint og tidlig. Høydepunktet var alltid 2.helgen i oktober hvert år, for da var det JOTA (Jamboree on the air).

Antenner ble hengt opp i trærne rundt Snippen og radioamatørene Tom E.

Hansen og Paul Narum søkte aktivt etter kontakter i inn og utland.

Snippen ble brukt av Jeløyspeiderne frem til 2004. Etter en strategiprosess i speidergruppa ble det konkludert med at vi ønsket å rendyrke friluftsliv som vår metode. Speiderne mente at det var turer som var det mest spennende, mens det var mer utfordrende å ha gode møter hver uke. Konklusjonen ble at vi bygget en lavvo på Røed gård for å ha alle møter utendørs. Alt av telt og utstyr ble flyttet til bod på Speiderhuset i Nesparken.

Navestadhytta 2020

Dette var selvsagt grunneier ikke veldig begeistret for, og leieforholdet opphørte etter bare noen få år.

Navestadhytta er en liten tømmerhytte med to rom som ligger idyllisk til med utsikt over Nordbyelva. Den er slitt og lite i bruk i dag, men grunneier har planer om restaurering av hytta.

17: Navestadhytta.

Ble også kalt for Navestadengen og Navestadplass

Kilde: Kristian Navestad

Brukt av: Mossespeidere

Denne hytta som tilhører gården Navestad og ble tatt i bruk ca 1820.

Navestadhytta var brukt av Mossespeidere tidlig på 1970 tallet.

For å komme til hytta, var det lettest å gå over dyrket mark.

Bråten 2021

18. Bråten.

Brukt av: Moss 1 og Moss 2

Kilde: Turid og Svein Simensen.

Bråten er en husmannsplass som ligger under Veidal Østre, og den ble ryddet av Carl Weydal ca 1870. I 1925 sto det en gammel stue her med 2 rom og

spiskammer. Det ble da i tillegg bygget en liten låve og fjøs, og mot syd et påbygg med skjul og

inne/utedo.

Siste beboer var Johan Karlsen i 1945.

Turid forteller:

Hytta ble brukt av Blåspeiderne i Moss 1 og Moss 2.

Stedet ble brukt av speiderne på 1970 og -80 tallet, til patruljeturer i helgene.

Mener å huske at Moss 1 og Moss 2 disponerte hytta annen hver helg og at «leieprisen» var kr. 50,- pr. helg for å dekke strømutfgifter.

For å komme til «hytta» gikk speiderne fra gml Veidal skole ved Mørkveien, og nordover langs jordene til Bråten.

Drikkevann ble hentet fra en brønn i nærheten.

I årene hytta ble brukt, bidro både speidere og foreldre til vedlikeholds-dugnad med snekring og maling.

*Hytta var kald og dårlig isolert, og derfor mest brukt vår - sommer og høst
På den kalde årstiden ble de speidere som hadde ved hjemme bedt om å ta med to - tre vedkubber til vedovnen.*

Det ble også arrangert ved-dugnad i nærliggende skog for speidere og foreldre sommer og høst.

Ute/inneboen var et kapittel for seg !!!

En «sittebenk» med hull til å sette ned dobøtta, som i sin tur ble tømt i et oppgravd hull ute på jordet.

Det fortelles at speiderne ikke sto i kø for å utføre denne jobben.

Historiene er mange rundt det å skulle på do midt i mørke natten, ettersom man måtte gå gjennom en gang hvor trappen opp til loftet gikk.

Og der oppe huserte mengder av flaggermus, som hørtet godt med «uhyggelige» lyder. Mye skogmus bodde i 1. etasje, og de forsvant jo ikke selv om speiderne kom på besøk.

Men på tross av både flaggermus og skogmus, var det populært å dra til Bråten, speiderne stortrivdes der.

De drev alltid med speideraktiviteter - mange aktivitetsmerker og grader er fullført på Bråten. Det var flaggstang ved hytta, og den ble flittig brukt til heising og haling av det norske flagget når pkt 3a i 3. graden skulle avlegges.

Speiderpaviljongen 2021

finne nye møtelokaler

Vivi forteller

Dette er bygningen som ligger nord/syd langs Carlbergveien.

Ekholt speidergruppa brukte Speiderpaviljongen på Ekholt skole.

Dette huset ble ledig, og speiderne fikk tilbud om å bruke det som speiderlokale. De første møtelokalene lå i gymsalen i underetasjen.

19: Speiderpaviljongen på Ekholt skole.

Brukt av: Ekholt speidergruppe

Kilde: Vivi Heine-Hansen, Magne

Berggren,

Speiderne i 1. Rygge på Ekholt førte

i mange år en omflakkende

tilværelse !!!

Kultursekretær Rolf Sundling var speiderinteressert, og god å ha når

speiderne kom og ba om hjelp til å

Vi fikk sløydsalen og et klasserom i ca 1990. Foreldrelaget innredet dette til 3 patruljerom, et lederrom og et flokkrom. Speiderpaviljongen var i bruk 1990-2014.. Det sto et speidermerke på nordveggen. Vi disponerte delen med de sammenhengende vinduene, de 2 mot nord, og 5-6 vinduer mot vest.

I tillegg hadde vi et lagerrom i kjelleren. I underetasjen på den sørligste delen av bygget var det opprinnelig gymnastikksal. Både guttene og jentene i 1. Rygge lånte rom til sine aktiviteter her.

Da speidingen i Ekholtområdet startet opp igjen i 2007, ble Vaskeberget tatt i bruk.

Det var også møtevirksomhet i bomberommet på Ekholt ungdomsskole på Bredsand.

I dag har Ekholt ballklubb alle rom.

2021

20: Ekholt kirke - peisestuen i underetasjen.

Brukt av: Rygge 1 og 1. Rygge

Kilde: Vivi Heine-Hansen og Egil Holmsen

Var i bruk sent på 1980 tallet

Møtelokalet ble brukt av småspeiderne og lå i kjelleren under peisestua i kirkerommet Inn hovedinngangen og ned trappa til høyre Rommet ble kalt for «Løvehulen».

Navnet passer godt inn i treningsprogrammet for småspeidere.

2021

21: Ekholt barnehage.

Brukt av: Rygge 1 og 1. Rygge

Kilde: Vivi Heine-Hansen

Vivi forteller:

Barnehagen ble bygget på 1970 tallet, og avtale med speider`n ble undertegnet 7. feb 1970.

Tanken var at huset skulle fungere som kombinert speiderhus og barnehage. Jentene og guttene hadde hvert sitt patruljerom, som

vendte ut mot Midtveien.. Større møter ble holdt i barnehagens lokaler.

Små barnemøbler passet dårlig for lange tenåringer, og etter en tid var speidergruppa på flyttfot igjen.

2011

22. Jeløygata 4.

Brukt av KFUK speiderne Moss 1 - 2 - 3 og sjøspeiderpatruljen
Kilde: Kari Grytdal.

Kari forteller:

Lokalene i 2. etasje er vel for de fleste mer kjent som Kristelig ungdomsforrening i Moss - et sted hvor veldig mange som vokste opp på 1960 og 1970 tallet husker

godt, og med veldig flinke ledere. Jeg var medlem i Ørnepatruljen i Moss 1.

Vi hadde et eget patruljerom, og ved større samlinger brukte vi storsalen - det samme rommet som meisene brukte. Vi var aktive, og deltok på utenlandsleire i tillegg til den faste sommerleiren Tjeldholmen på Hvaler for Østfold krets.

Flere av overnattingsturene gikk til Katrinestua på Jeløy.

Tre av jentene (Kari Grytdal - Anne Lise Tronderud og Kari Merete Mydske) startet egen sjøspeiderpatrulje i Moss 1. Vi lærte knuter, fikk kunnskap om hav og sjø, og disponerte robåt.

Var det de fine luene og matroskravene til sjøspeiderne som lokket jentene inn i sjøspeider`n montro ?

Sidebygning til Misjonshuset i Son 2021

23. Menighetshuset i Son - sidebygningen.

Brukt av: 1. Son.

Kilde: Roar Kjønnrud

Roar forteller:

Starten på speiderarbeidet i Son (i nyere tid) var i 1968.

De første årene hadde de møtevirksomheten i en sidebygning ved menighetshuset i Kolåsveien 5.

Møterommet var til høyre i bygningen på bildet. I Son startet speiderarbeidet i 1968, og drev veldig bra i mange år. På det meste var det 4 småspeidergrupper og totalt 90 speidere.

1987 var det imidlertid få speidere igjen, og tanken om å danne en sjøspeidertropp ble født. Sjøspeidertroppen er aktiv i dag, men har ingen egen båt.

Tilgang på båter i Son har vel aldri vært noe problem.

Båtsesongen er fra påske til høstferien, og de møtes i båthavna og er ute med «lånte» båter.

Speiderhytta ved Ødemørk er også mye i bruk i vintersesongen.

Solhøy skole

24. Solhøy skole

Brukt av: 1. Son Sjøspeidere

Kilde: Roar Kjønnrud

Senere flyttet vi til et bomberom i underetasjen på Solhøy skole. Dette var etter ungdomsklubben hadde flyttet ut.

Solhøy skole skal rives og kommunens planer er at det skal bygges omsorgsboliger her.

Hytter og hus som brukes av speidere i dag.

Speiderhuset 1995

25: Speiderhuset i Nesparken.

Brukt av: Varna krets

Kilde: Øyvind Andreasen

Speiderbrakkia i Fridtjof Nansens gate var slitt, og både sentrale speiderledere og kommunen begynte å se etter tomt for nytt speiderhus. I 1960 ble et interimstyre dannet med følgende personer: Ingeniør Osvald Ophus, kontorsjef Anton Christoffersen,

politiadjutant Ludvig Aall Rosendal, fru Gerd Bøgle og journalist Fredrik Bolin. Flere hus og tomtealternativer ble diskutert bla Jeløykollen (overrettsakfører Emil Jacobsens tidligere hus) og tomta ved bunkeren på Malakoff.

Nesparken kom opp som et veldig attraktivt alternativ, og 6. september 1970 ble et moderne speiderhus innviet.

Huset ble tegnet av arkitektene Finn Saugestad og Erik Thoring, som begge hadde speidertilknytning fra gammelt av.

De første 10-årene var det høy aktivitet i det nye speiderhuset. Lokalene var veldig bra, og gruppene innredet og utsmykket selv sine patruljerom.

Alle troppsmøter, og større samlinger ble holdt i storsalen i 1. etasje.

Nesparken lokket med aktiviteter ute vår, sommer og høst. Det var få patrulje- og troppsmøter inne i dette tidsrommet!

Kanoene lå lagret i kjelleren på speiderhuset, kun 30 m fra Vansjø.

Hver sommer ble patruljerommene utstyrt med køyesenger, og speiderhuset ble Ungdomsherberge. Vaktmesteren bestyrte dette, og stedet var godt besøkt.

Speiderbevegelsen fikk etter hvert stor konkurranse om Mosseungdommen, og flere grupper måtte legge inn årene.

Primo 2018 var det kun 8. Moss, 1. Jeløy og 1. og 2. Moss St. Georgsgilde som brukte speiderhuset aktivt.

1. Jeløy har mange av sine sine aktiviteter i den store lavoen på Røed, men bruker også speiderhuset i Nesparken til møter.

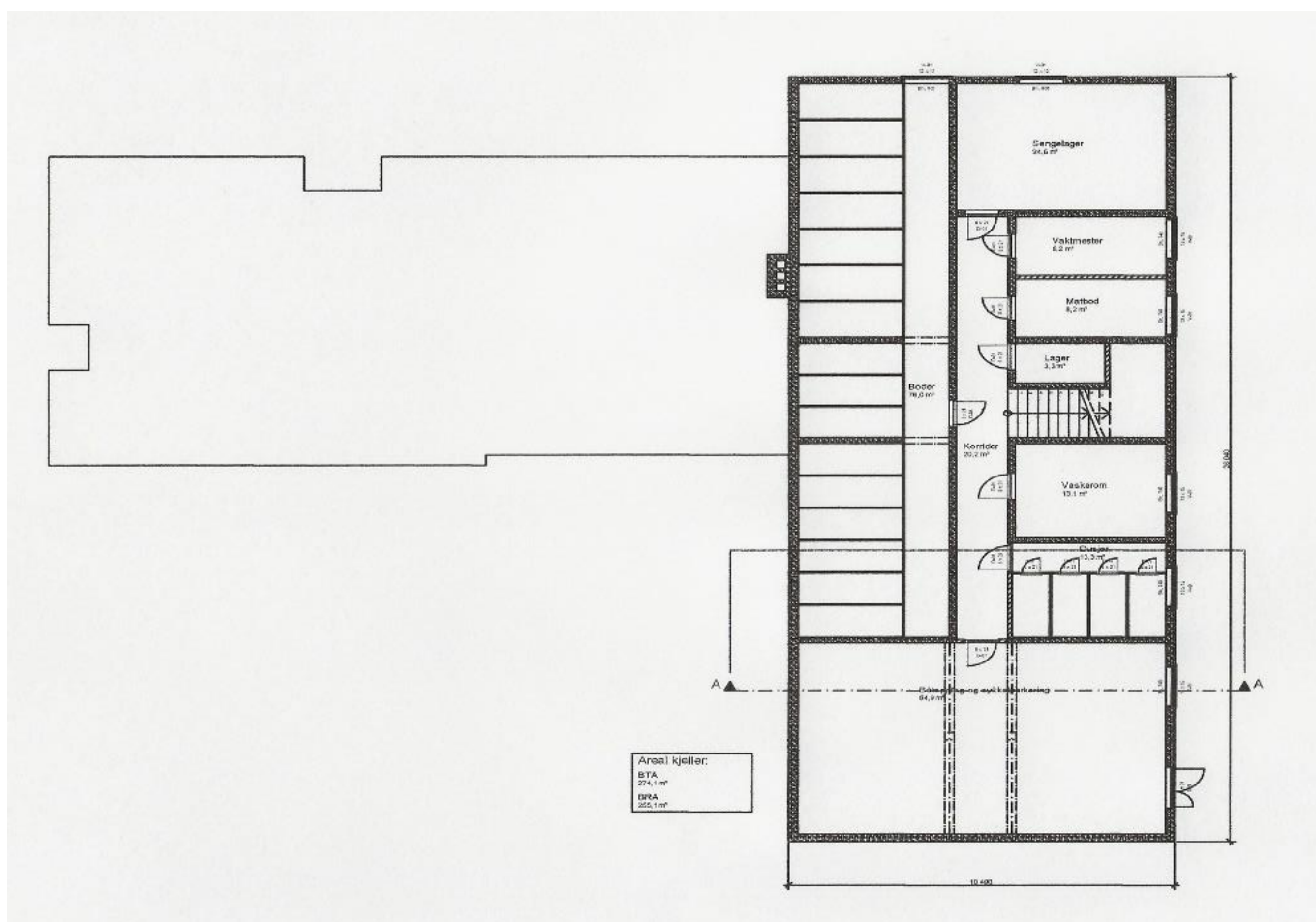
I august 2008 ble speiderhuset panelt om, og etterisolert. Pris på ca. 1,4 mil, og god utførende byggmester var Hersleth Entreprenører AS.

Vi hadde i lengre tid vært klar over at Moss kommune ønsket huset, forhandlinger startet, og kontrakten med Moss Kommune om overtagelse ble undertegnet 2/5-2018. Speiderne og Gildene overtok og har sine møter i en ombygget vaktmesterleilighet.

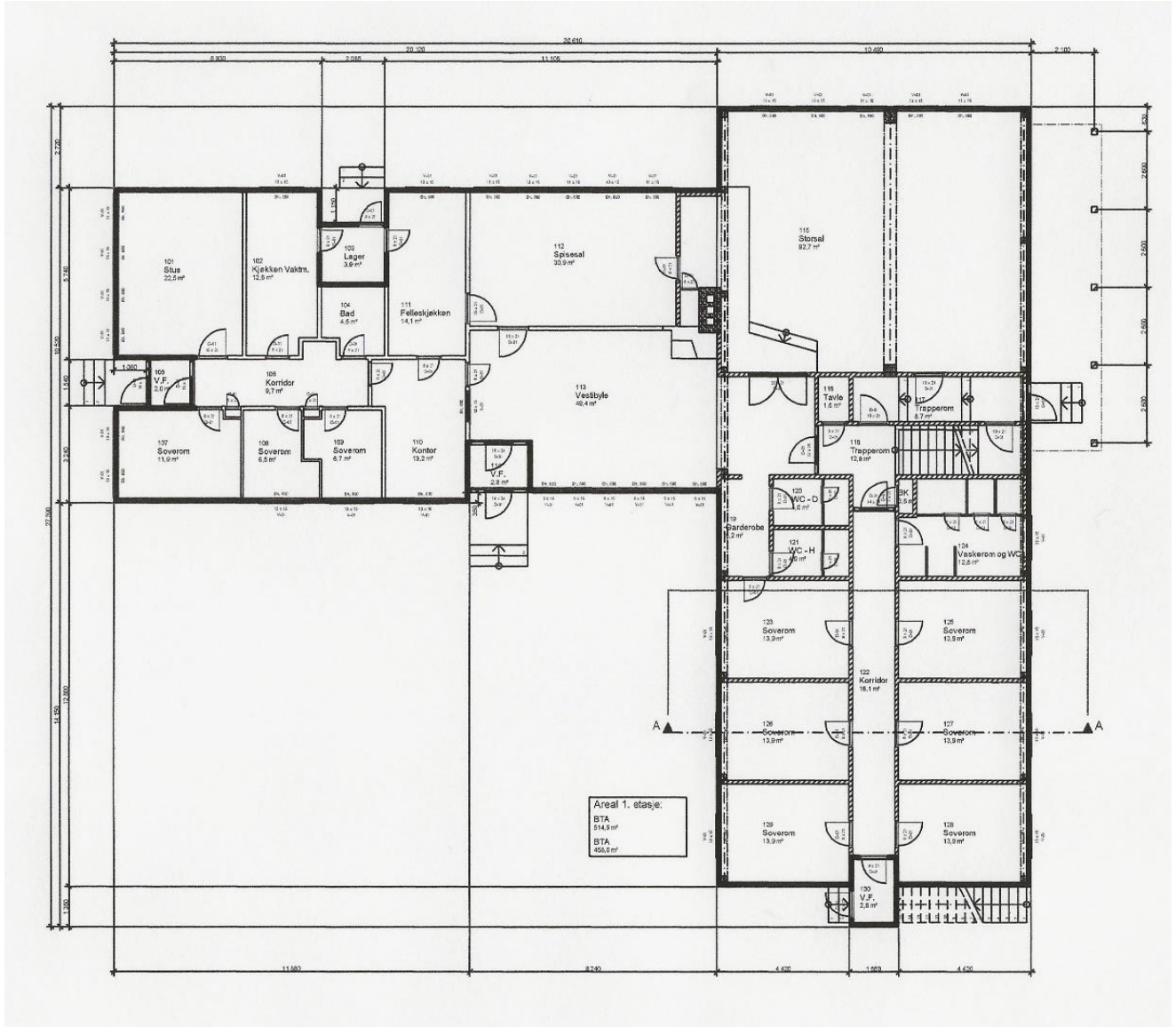
2. Moss Sgg har senere flyttet sine møter fra speiderhuset til Moss og Jeløy Sanitetsforrenings lokaler i Folke Bernadottes gate 25A på Jeløy.

Enkelt å parkere, og ingen trapper.

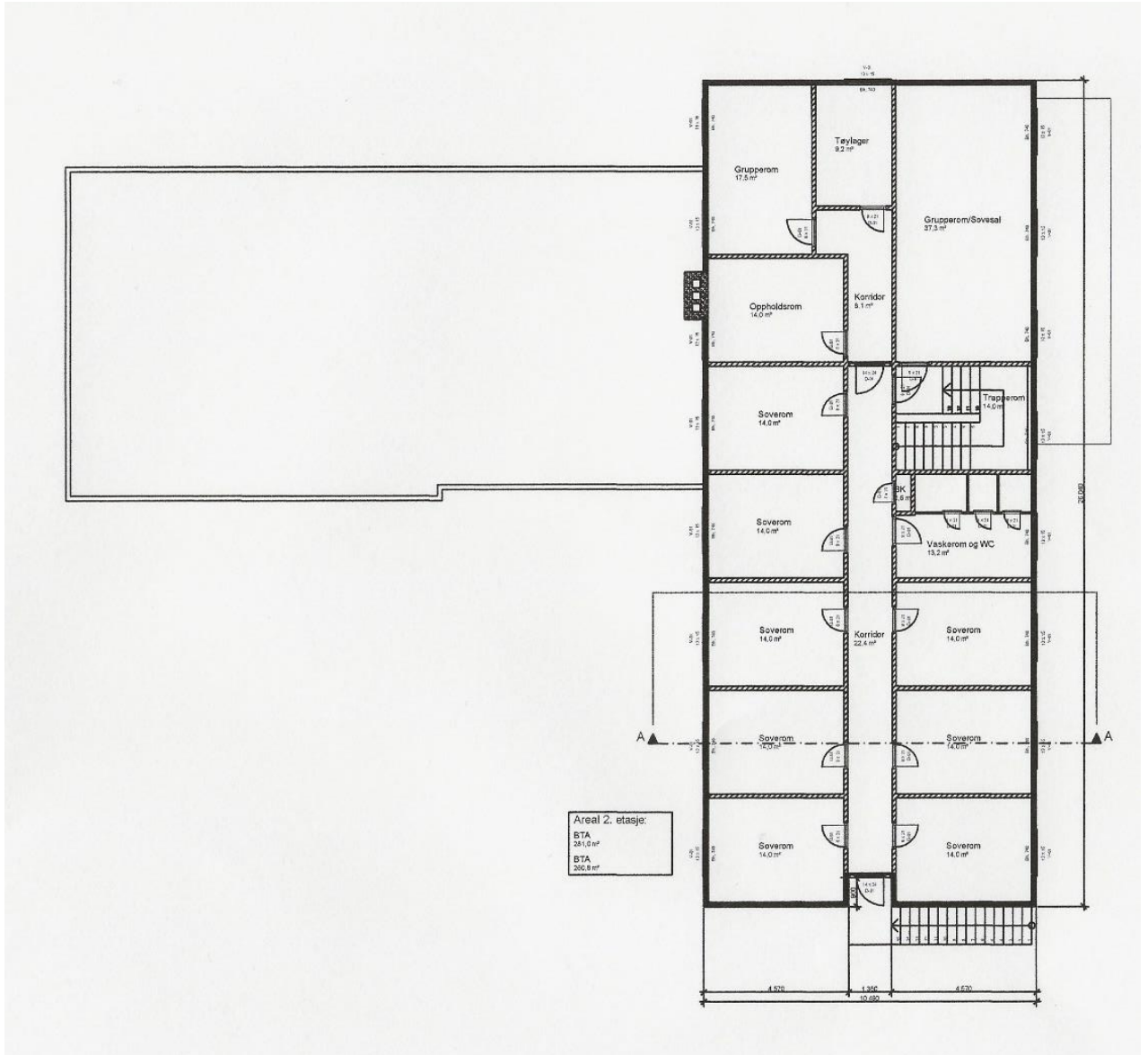
Speiderhuset i Nesparken

Kjeller

Første etasje

Andre etasje

Rødsåsen 2020

26: Rødsåsen ved Rød søndre

Brukt av: 8. Moss

Kilde: Hilde og Øyvind Andreassen og Svein Simensen..

Svein Simensen forteller:

Sent på høsten 1960 dro noen ledere, Hroar Antonissen, Alf Christiansen og Svein Simensen til Rød Søndre, ved Rødsbrua, for å forsøke å leie tomt til speiderhytte.

Vi ankom standsmessig i direktør-

bilen fra «Cellulosen», med privatsjåfør, og kanskje dette gjorde utfallet ? Etter befaring, forhandlinger og et hyggelig møte ble det skrevet en kontrakt på leie av tomt til ny speiderhytte på Rødsåsen.

Hytta ble bygget av speidere, ledere og foreldre. Grunnmuren ble påbegynt i påsken 1961, og hytta ble nesten ferdigstilt utvendig dette året. De innvendige arbeidene ble ferdigstilt i løpet av 1962 og 1963. Offisiell åpning var 14. juni 1964, etter imponerende dugnadsinnsats.

Det var først og fremst Svein Simensen og Leif Strømme som var den drivende kraften bak det hele, og byggmester Einar Simensen hjalp til med gode råd. Hytta kostet ved innvielsen Kr 5192,80, og penger til prosjektet ble fremskaffet av mødre- og foreldreforretningen med gode tilskudd fra Moss Sparebank og M.Peterson & Søn AS.

Det var ikke vei opp til tomta, og alle materialer, inkl. vann til støp og mørtel ble båret opp. Når det skulle mures peis og pipe blandet muremester Torstein Møller ferdig murbruken på en byggeplass på Grimsrød. Mørtelen ble spadd fra den ene tønne til den andre og fraktet opp med Blakken på Rød og en potetkjerre. Hesten dro lasset mellom trær og stein, så mørtelen skvatt.

Alt kom frem og flott peis og pipe ble oppført.

Nye materialer ble innkjøpt til hele hytta bortsett fra takbordene.

Faren til Hans Petter Pedersen var bestyrer for Gartnerhallen i Moss, og hadde bygget nytt lager på Rabekk. Det gamle lageret, en del av en tyskerbrakk på Værlebrygga, skulle rives og gulvbordene derfra ble takbord på hytta.

Rød Søndre hadde en liten rød hytte like ned til Vansjø, syd for Rødsbrua, og denne fikk vi disponere i byggeperioden. I det hele tatt var folket på Rød søndre veldig behjelpelige og hyggelige. Småspeiderne har møter på hytta hver 14. dag, med bål, pølsegrilling og mye moro. Troppen og roverne bruker også stedet, men mer sporadisk.

27: Svartedal i Svinndal

Brukt av: Moss 1 KFUK og senere 8. Moss

Kilde: Hilde og Øyvind Andreassen, Ninni Mollat kjøpte eiendommen i 1947, og det er hennes sønnedatter med samme navn, som i dag eier eiendommen.

1980 var et merkeår for 8. Moss ! Moss 1 KFUK ble slått sammen med 8. Moss på grunn av ledermangel

hos jentene De brakte dessuten en hytte med seg inn i boet, nemlig Svartedal i Svinndal. Selv om strekningen fra bilveien og inn til hytta kunne være lang for korte bein, ble stedet et veldig attraktivt turmål for både speidere og rovere, og det har vært mange store dugnader for å oppgradere og vedlikeholde stedet. Nye tak, nytt elektrisk anlegg, drenering rundt hytta (27 tonn puk, 75 m drenerør, 20 m grunnmursplast var noe av det som gikk med i dreneringsarbeidet)

I dag har veien til hyttefeltet på Tveitåsen gjort turen til hytta vesentlig kortere. Det er kun ca 450 m fra bilveien til Svartedal

8. Moss disponerer hytta, og betaler halvparten av eiendomsskatten som «husleie».

Hilde Andreassen forteller:

Speiderjentene i Moss 1.KFUK fikk låne denne fine hytta på første av syttitallet. Det var en far som jobbet på Peterson fabrikk som fikk denne avtalen med Nini Mollatt. Speiderne kunne få låne hytta for 1 krone året. Denne kronen som skulle betales måtte det være hull i.

Det var flere patruljer og rangere som skulle bruke hytta

For å komme til hytta i Svinndal var det ikke alltid vi ble kjørt av foreldre med bil. Vi tok også bussen fra Moss til Nordby Meieri og gikk derfra innover langs jorder og skog. Det var en lang tur. Det hendte og at vi gikk ganske langt for å ta Svinndalbussen hjem til Moss også.

Vi hadde mange fine turer til Svartedal både når vi var patruljebarn og når vi ble patruljeførere selv. Det var moro, mye mygg og insekter på sommeren, litt skummelt når det ble mørkt, men det å greie seg selv på tur var topp.

Vi ble som regel møtt av en hærske av muselort og oppspiste ting da vi kom til hytta, men musene holdt seg unna mens vi var der. De synes vel det ble for mye fnising og sang den helgen

Rangerprøven for min del var vel en av de siste tingene som ble gjort der mens vi enda var brunspeidere.

Fra vi kom inn i 8. Moss 1980 har hytta blitt flittig brukt oppover årene til flokkturer. En gang fikk vi være med å se elgfall i nærheten av hytta. Patrulje og troppsturer med blant annet en spesiell vintertur i januar og roverturer i alle årstider.

Vi har også hatt et par gruppeleire der også.

Roverne har lagt igjen mange dugnadstimer på hytta og synes det å være på tur der er topp.

Foreldre har også vært med på å male hytta og låve noen ganger.

Hytta har vært utsatt for litt hærverk av og til som ikke er noe hyggelig, men håper speiderne kan ha mange fine og morsomme turer i årene fremover.

Lavvoen 2020

28: Lavoen på Røed

Brukt av: 1. Jeløy

Kilde: Peik Næsje

Peik forteller:

Fra 2005 inngikk 1. Jeløy en avtale med Hans Torer Mamen på Røed om å bygge en lavvo i skogen nord for gårdstunet. Den første lavvoen ble bygget med bjørkerajer, dekket med presenning og bakhon.

Etter noen år ble det behov for å fornye lavvoen da stakkene råtnet, og det ble da byttet til trykk-impregnerte stokker. Lavvoen har ring av benker med bål plass i midten. Det er LED-lys og solceller.

Til patruljemøter har vi en stor gapahuk med langbord.

Siden 2005 har Jeløyspeiderne stortrivdes i lavvoen på Røed. Det kan bli litt trangt når det er troppsmøte med over 40 speidere, men alle får plass! Enten det er bevermøte, småspeidermøte, patruljemøte eller troppsmøte så fyres det opp et varmende bål i midten. Når speiderne kommer hjem etter et speidermøte en regnvåt novemberkveld og oser av båløyk da er det ingen som er i tvil om hvor man har vært! Speidermøtene blir som en liten tur, og det var akkurat det som var målet med å flytte fra Snippen til lavvoen på Røed.

I 2011 sto Jeløyspeiderne i fare for å miste sitt populære tilholdssted.

Fylkesmannen vedtok at lavvoen skulle rives med henvisning til reglene for Søndre Jeløy landskapsvernområde. Vedtaket ble påklaget til Direktoratet for naturforvaltning og med god støtte fra lokale politikere fikk lavvoen bli stående.

Vaskeberget 2020

29: Vaskeberget i Rygge

Brukt av: 2. Rygge

Kilde: Henry Brinchmann

Henry B. forteller:

Navnet Vaskeberget er gammelt, og kommer fra den tid hvor bøndene brukte området til klesvask fordi her var det fine flate fjellpartier man kunne legge tøyet på og skrubbe i vei, eller

skylle storvasken. Da troppen ble startet i 1958, hadde de ikke noe fast tilholdssted. Så lenge været tillot det, ble de første møtene holdt utendørs på Vaskeberget og andre passende steder. Gruppen lette etter et permanent sted de kunne kalle sitt eget, og i forbindelse med at Rygge flystasjon skulle bygges, fant de et hus som skulle rives.

Foreldrerådets formann major Alex Kverneland medvirket til at huset ble gitt i gave som rivningsobjekt til 2. Rygge speidergruppe av NSF i mai 1959, og så kom neste jobb, og det var å finne en tomt. Man festet seg til slutt ved kommunens eiendom Vaskeberget, og gruppeleder Henry B tok umiddelbart kontakt med ordfører Bo Guren og fortalte om gruppens planer om eget speiderhus. Det ble en lang telefonsamtale, og Guren avsluttet med å si: Den tomta skal dere ha! Kommunestyret stilte tomt til rådighet i september 1959. Neddriving, frakt og lagring av materialer på tomta ble utført dette året.

Huset er tegnet og byggeanmeldt av Henry W. Brinchmann, gruppe og troppsleder i 2. Rygge og ansvarlig byggeleder. Huset ble godkjent av bygningsrådet 13. oktober 1959. Gruppens ledere og foreldreråd var byggekomite. Avtale om tomtefeste for 99 år ble inngått 23. mars 1960.

Graving og oppsetting av grunnmur startet våren samme år. Reisingen av huset ble satt i gang tidlig 1961, ledet av byggmester Asbjørn Hansen og gruppeledelsen. Alt arbeide er utført på dugnad av foreldre, ledere og speidere. El-installasjonen som dugnad av Bjørn Bakke og Thor Helge Saastad.

Økonomisk støtte gitt av Rygge kommune og Rygge sparebank, og hovedsponsor var Kalahus AS. Mosaikkbildet av St. Georg og dragen er utført av Walter Kjemperud og gitt som gave til speidergruppen på åpningsdagen.

Andre etasje ble etter hvert gjort ferdig slik at vi fikk to store patroljerom der. Vaskeberget speiderhus ble offisielt åpnet 28. april 1962

Vaskeberget har senere blitt bygget om, utvidet offisielt åpnet etter ombyggingen 6. juni 1991.

Speiderhytta på Kjuksrød

30: Speiderhytta i

Kjuksrødskogen

Brukt av 1. Våler.

Kilde: Karl Edvard Thalberg, Jon Arne Hersleth

Karl Edvard Thalberg forteller:

Bygningen var opprinnelig et stabbur på gården Kjuksrød.

Jon Arne Hersleth, bror til eier av gården, var aktiv speider i 1.

Våler speidergruppe. Da han i 1968 fikk rede på at stabburet

skulle rives, øynet han mulighetene for en speider-hytte i Kjuksrødskogen.

Stabburet som var i 2 etasjer, ble plukket ned, og fraktet med traktor til

stedet hvor hytta står i dag. Noen av de aktive speidere var Jon Arne

Hersleth, Christian Wiik, Tormod Frågodt, Egil Holm, Tor Sanderød, Kai

Antonsen og troppsleder Terje Enger.

Tømmeret som ble til overs ble til reisverk for utedo og vedskjul. Det er vel ikke så ofte at laftetømmer blir brukt som reisverk, og sikre kilder påstår at utedoen er bombesikker.

Hytta ble påbygget i tidsrommet 1984 - 86 med inngangsparti med garderobe, og taket ble lagt om. Gammel takpapp ble fjernet, og taket tilpasset det nye inngangspartiet. Bølgeblikkplater sørger for at taket er tett.

Dugnadsgeneral ved ombyggingen var Karl Edvard Thalberg som hadde god støtte fra foreldre og ledere.

Leieforholdet ble opprinnelig tinglyst for 50 år med grunneier Lars Johan Hersleth, og speiderne betalte ikke leie for tomta.

I 2017 kjøpte Thorleif Hersleth gården Kjuksrød, og han var også interessert i speiderhytta.

Ny kontrakt er undertegnet med Thorleif Hersleth som eier av hytta, og 1. Våler Speidergruppe med full bruksrett så lenge gruppa eksisterer.

Hytta ligger praktfullt til, og er gjennom årene brukt av både småspeidere, speidere og rovere, og mange flotte fellessamlinger, og noen eldre rovere (Torhild Guttulsrød og Ingerid Elise Østbye) har til og med brukt hytta som lesesal for å forberede seg til eksamen artium.

Hytta har ikke noe eget navn, men Jon Arne Hersleth som lokalkjent og initiativtager til byggingen har foreslått følgende navn som kanskje kunne brukes: Sandbekkmåsahtta eller Mørkholthytta. (to myrer ved hytta)

Speiderly 2020

31: Speiderly ved Bjørkå - Gillingsrød.

Brukt av: 1. Råde

Kilde: Finn Saugestad ved boka Rådes historie bind 4 og gr.leder i 1. Råde Ted Nilsen.

En av de som har satt sitt sterke preg på speiderarbeidet i Råde var Arne Grimstad. Alle som har møtt Arne husker en engasjert

godt voksen kar i kortbukser og speiderhatt. Han var speiderleder i 35 år, og den drivende kraft bak byggingen av «Speiderly» ved Gillingsrød.

Gruppeleder Ted Nilsen forteller:

I dag leier gruppen husmannsplassen Bråthan på Tomb hvor vi har innemøter - ca 1 innemøte pr halvår. Resten av møtene er ute.

Hytta er et av de mest populære turmål gruppa har i dag, og det blir gjennomført mellom 6 - 8 turer pr år. Speiderne blir kjørt til bommen, og går derfra.

Fellesutstyr og vann blir kjørt med bil helt fram.

Hytta blir også sporadisk leiet ut til andre speidergrupper og eks skolemusikken osv. Speidingen i Råde har gått i bølgedaler, og på det meste var det registrert 2 tropper i Råde.

Speiderhytta på Ødemørk 2021

32: Speiderhytta på Ødemørk

Brukt av: 1 Son Sjøspeidere

Kilde: Roar Kjønerud og Anne Kristine Fronth Stene.

Dette var en hytte som opprinnelig sto i lia på oversiden av Brevik marina på Store Brevik. Da Sigurd Stene fikk høre om hytta, og at den skulle rives, var han initiativtaker til å få hytta flyttet fra Store Brevik og til stedet hvor den står i dag

- litt øst for Ødemørkstua. Den er ikke lett å oppdage, hvis en ikke vet hvor den er. Hytta er mye i bruk, og godt vedlikeholdt, og som kuriositet heter nærmeste stikryss «Speiderhytta».

2020

33: Kirkebygden grendehus og barnehage.

Brukt av 1. Våler.

Kilde: Gr.leder Johnny Petterson og Karl Edvard Thalberg

Grendehuset ble bygget ca 1990, og speiderne som hadde tilbragt en noe flakkende tilværelse, og hadde møtelokaler både i 3. etasje på Våkveien

6, og Karl Toveruds vei 5. De tok stedet i bruk med en gang da de siste møtelokalene etter hvert var lite hensiktsmessige, og med dårlige rømningsveier.

Rommet speiderne ble tildelt var stort, brukerne mange, så rommet ble delt i 2 med en «skyvevegg». I den innerste dele ble det også innredet en småspeiderhule med puter å sitte på, og litt dunkel belysning.

Større samlinger blir avholdt i storsalen som er vegg i vegg med speiderlokalet. Møtelokalene er senere bygget noe om etter endret behov.

Det er dårlig lagerplass i møtelokalene, så en av speiderforeldrene som bor på Ven gård tilbød lagerplass til både leirutstyr og kanoer på gården.

På grunn av dagens situasjon avholdes møtene ute, og de gleder seg til å møtes inne igjen under mer normale forhold.

Gruppen består i dag av 30 store og små speidere, og hytta i Kjuksrødskogen brukes flittig.

Canada 2017

34: Nye Canada.

Brukt av 1. Jeløy og nå sporadisk av 5. Moss roverlag.

Kilde: Ellen og Per Anstensen, Vidar Hauge Halvorsen, Peik Næsje og Vidar Østbye.

Hytta var opprinnelig bryggerhus på Søndre Brønnerød i Våler.

Eieren av gården, Arne Kjærnes ønsket av bryggerhuset skulle

rives, da innkjøringen til gårdsplassen var veldig trang. Avtale om kjøp ble inngått og hytta ble plukket ned tømmerstokk for tømmerstokk og fraktet til Grevlingbukt på Årvoldtangen hvor gamle Canada sto og ventet på avløsning. Transport av materialer skjedde både på isen, med båt, og med lørja til bonden på Nesengen på Dillingøya.

Hytta ble laftet opp av far og sønn, Kristian og Kåre Kilen fra Kilen i Rosefjorden i Vansjø. De bodde i gamle Canada mens «nyhytta» ble reist. Alt øvrig dugnadsarbeide ble utført av speidere, ledere og rovere under ledelse av gruppeleder Thorleif Kristiansen og foreldrerådsformann Kåre Eliassen. Da hytta var ferdig og innviet senhøsten 1960, ble gamle Canada flyttet ca 20 m mot Grevlingbukt og snudd 90 grader. Den fungerte som vedskur noen år til nytt vedskur ble bygget, og så brent. (vi skulle tatt vare på døra som minne !!!)

Gamle 5. Moss roverlag disponerer hytta 2 ganger hvert år til sine tradisjonelle arrangementer som St. Georgshiken i Grevlingbukt, og Spekeaften på Canada. Hele historien om Canada kan leses i jubileumsberetningen 5. Moss roverlag gjennom 70 år.

Peik forteller:

5.Moss og 1.Jeløy hadde først en avtale om å disponere Canada uten at eierforholdet ble endret og det startet nok tidlig på nittitallet. Etter en del år ble det klart at det ikke ville bli ny drift i 5.Moss og hytta hadde stort behov for dugnadsinnsats. Eierforholdet ble i 1998 formeldt overført fra 5.Moss til 1.Jeløy. (Jeg har kopi av avtalen som ble inngått for jeg var gruppeleder på den tiden.)

Rett etter overtakelsen hadde vi en stor dugnad med utbedringer, rydding og maling. Den største jobben var nok likevel bygging av ny utedo. Den gamle «Canadassen» var rotten og hadde veltet. Den nye utedoen ble bygget i tilknytning til uthuset.

På 2000-tallet var det ofte innbrudd og hærverk på Canada. Litt bedring ble det da vi fikk tatt noen ungdommer på fersk gjerning og involvert politiet.

I 2020 var det igjen på tiden med betydelig dugnadsinnsats. Heidi og Kjetil Dahl tok på seg jobben med planlegging og organisering av dugnaden. På grunn av smittebegrensende tiltak på grunn av Coronapandemien ble ordinære speidermøter og turer byttet med dugnad på Canada. Vi fikk fraktet inn materialer av helikopter-skvadronen på Rygge som tok jobben som et treningsløft. Pipen ble utbedret og det ble satt inn ny ovnspeis. Nye takplater, renner og nedløp ble montert på både hytte og bod. Alle rom ble malt og nye benker bygget i stuen. Ny kjøkkeninnredning ble fraktet inn med båt og montert, og en gass kokeplate er integrert. Aggregat har kommet på plass og gjør det mulig å lade batteriene som gir strøm til LED-belysningen. Det er lagt gulv på utedassen og nytt feste til flaggstangen er støpt ned i bakken. I forbindelse med 1.Jeløy sitt 50 års jubileum i 2021 så fremstår Canada som en flott, nyoppusset hytte som har beholdt sin gamle robuste sjarm.

Vidar Hauge H. forteller:

Jeg ble i 1988, rett før 40-års jubileet for roverlaget, kontaktet av Boysen med ønske om å få konstruert en stiftelse i regi av roverlaget knyttet opp til Canada. Denne var det tenkt at skulle overta eierskapet til hytta og drifte den videre. En slik ordning innebar etter min mening flere usikkerhetsmomenter, men den opplagte umulighet lå i festeavtalen med Rygge kommune som grunneier.

Det var der faktisk tenkt på en slik situasjon, allerede ved inngåelsen i 1947.

Slik jeg huske det, inneholdt festeavtalen en klar bestemmelse om at en evt. ny eier måtte være en gruppe (organisasjon ?) direkte tilknyttet

Speiderguttforbundet

Jeg husker også at gamle Canada ble også bruk til nødquarter når det var fullt i den nye, til langt ut mot midt 60-tall. Jeg tror jeg hadde siste overnatting der i 1965. Men da var det lite ved, og den var noenlunde stablet. Og det viktige var køye og tak over hodet.

Gamle og nye Canada med Knut Nes

Takk til alle for bidrag, og tolmodighet
når jeg stresset dere, og maste som verst !

Henry Brinchmann - Knut Westby - Ellen og Per Anstensen - Hilde og Øyvind Andreassen - Turid og Svein Simensen - Finn Saugestad - Knut Werner Eriksen - Solveig Urdal - Helge Jodalen - Erik Fundingsrud - Trond Magne Reiersen - Kristian Navestad - Karl Mindrebøe - Olav Dalåsen - Knut og Anders Vanem - Moss historielag - Åse og Tor Erling Olsen - Kari Grytdal - Vivi Heine-Hansen - Magne Berggren - Verner Jenssen - Peik Næsje - Helge Sagen - Jon Anders Hersleth - Karl Edvard Thalberg - Ted Nilsen - Vidar Hauge Halvorsen - Berit Thorvaldsen - Bjørn Otto Hansen - Arnulf Johannessen - Egil Holmsen - Roar Kjønnrud, og mange mange fler som jeg har hatt telefonkontakt med.

Vidar

Rettelser:

Står: Brukt av: Tiur 3. Moss og etter hvert 2. Rygge

Skal være: Brukt av: Tiur 3. Moss og etter hvert 1. Rygge